
Indisposició general

Assaig sobre la fatiga

A cura de Martí Peran

Dossier de premsa

12 de juny de 2015

Fabra i Coats Centre d'Art Contemporani

INDISPOSICIÓ GENERAL.

ASSAIG SOBRE LA FATIGA

Del **12 de juny al 31 d'agost de 2015**

Inauguració: **12 de juny 19.30h.**

Comissariada per **Martí Peran**

Artistes participants:

Andrea Aguado, Xavier Arenós, Samuel Beckett, Espai en Blanc, Erick Beltrán, Iñaki Bonillas, Domènec, Marcel Duchamp, Pepe Espaliú, Mounir Fatmi, Eduardo Fukusima, William Kentridge, Marcellvs L, Julia Montilla, Bruce Nauman, João Onofre, Gina Pane, Carlos Pazos, Javier Peñafiel, Perejaume, Nedko Solakov, Sinéad Spelman, Mladen Stilinovic, Alina Szapocznikow, Sam Taylor-Wood.

"Indisposició General. Assaig sobre la fatiga" que ocupa 3 de les sales del centre és la tercera exposició comissariada per Martí Peran per la temporada 2014-2015 de Fabra i Coats Centre d'Art Contemporani. El programa s'ha concretat en tres exposicions independents però amb un rerefons comú, una aproximació panoràmica a la pobresa d'experiència amb la qual s'ha definit la contemporaneïtat. La dificultat de pensar futurs (*Futurs abandonats*), la cancel·lació del paisatge (*After landscape*) i la hiperactivitat fatigosa (*Indisposició General. Assaig sobre la fatiga*), descriuen diferents moments d'un mateix escenari derivat de les formes dominants de la racionalitat davant del qual esdevé imperatiu prendre posició.

Com en les altres exposicions, en aquesta tercera s'han reunit tant artistes consolidats en el context internacional – ja siguin del context local o forà – com artistes del nostre entorn que es troben en una fase crucial en la definició de les seves maneres de fer i en les seves trajectòries personals.

La coherència del projecte s'ha basat també el plantejament d'un pla d'activitats i un extens programa educatiu. Les activitats programades per Indisposició General. Assaig sobre la fatiga es concretaran en:

Accions com conferències dels mateixos artistes, presentacions de treballs específics i tallers. Com la presentació que farà Javier Peñafiel *Víctimas de Diagnóstico*, O les dues conferències a càrrec del filòsof Santiago López Petit, *El poder terapèutic* i *La figura de l'Anomalia*. També es presentarà el projecte d'exposició *Tedium Vitae* sorgit al seminari *On Meditation* del grup de recerca AGI (Art Globalització Interculturalitat) de la UB. Un projecte satèl·lit de la mostra de Fabra i Coats que es pot veure a ADN Platform. També es farà el taller *Politzar el malestar* a càrrec d'Espai en Blanc.

Es tanca el programa de cinema comissariat pel crític i escriptor Carlos Losilla que es va iniciar a l'octubre. Lligat a aquesta última exposició es farà el cicle *De cuando cansarse no es rendirse* amb projeccions i col·loquis

El Taller d'escriptura conduït per Eloy Fernández Porta arriba al seu tercer capítol dessota el títol *Una victòria a càmera lenta sembla ben bé una rendició*.

Indisposició general

Assaig sobre la fatiga

Martí Peran

Així com el capitalisme industrial produïa mercaderia amb valor de canvi i el capitalisme postfordista es va orientar cap a la producció de subjectivitat, avui la plusvàlua es concentra en l'autoproducció d'identitat. S'ha imposat la lògica del subjecte de l'autoexplotació, ocupat en si mateix a temps complet. La retòrica de l'emprenedoria i la publicitat ideologitzada són inequívokes: Do it Yourself; I am What I am. Aquesta nova consigna productiva –fes-te a tu mateix– provoca una hiperactivitat nerviosa generalitzada. A cada moment ens trobem amb l'obligació de prendre infinites petites decisions en tots els àmbits (laboral, emocional, social...) que suposadament ens consignen i ens dispensen visibilitat, però que s'han convertit ja en la nova força del treball: no clausuren res i garanteixen el benefici generat per l'acció constant de la in-quietud. El subjecte s'ha confós amb el moviment incessant de la seva alienació.

La vida hiperactiva és el paradigma de la pobresa d'experiència atès que comporta un excedent deficitari: tenim moltes experiències però quasi totes són banals. I Like. La conseqüència d'això ha estat reconeguda amb diferents enunciats: vida nua (G. Agamben), vida danyada (S. López Petit), esgotament (P. Pál Pelbart) societat del cansament (B. Ch. Han), corrosió del caràcter (R. Sennett), fàbrica d'infelicitat (F. Berardi), societat depressiva (A. Ehrenberg). La fatiga i el dolor provocats per l'autoexplotació són, així, inevitables. La conseqüència automàtica d'aquesta Indisposició General és la societat medicalitzada amb la intenció de restablir la productivitat. Però, en comptes de representar una condició patològica que ha de ser corregida a fi de tornar a l'espiral insensata de la producció, la fatiga també pot representar l'ocasió per al despertar de la consciència; el punt d'inflexió a partir del qual s'inicia un procés emancipatori.

La fatiga és l'instant d'aturada i pausa, el moment del «cansament capaç» (P. Handke) amb què comença el sabotatge. La fatiga esdevé així –en qualitat de revolució molecular– l'inici d'una vaga que polititza el malestar.

Si en l'àmbit de l'enginyeria la fatiga designa la disminució de la resistència dels materials sotmesos a un esforç reiterat, en l'esfera de l'enginyeria social la fatiga pot representar «la reivindicació esgotada del cos individual que reclama el dret al descans social» (R. Barthes). Amb la fatiga, la hiperactivitat es transforma en mera producció d'aturament. En la negativa a la producció que suggereix la fatiga s'obre el principi alliberador de la des-educació i la des-programació. En l'aparent neutralitat de la fatiga descansa la promesa, quieta, de tota la diversitat possible. Tanmateix, aquest elogi de la fatiga, emparentat amb les apologies de la mandra, de l'anonimat, de la desaparició i de la inacció, instal·la la fatiga, en l'horitzó de l'experiència contemporània, en una posició que transcendeix la que temps enrere va ocupar la malenconia, la ciència pitjor traduïda.

Ara bé, com convertir aquest argument en una exposició? Com articular una situació capaç d'ordenar estèticament aquests continguts? Cal formalitzar aquest cansament? Aquests petits reptes, propis d'un camp disciplinari cada dia més empobrit, no comporten potser la pregunta de per què fer una exposició? Davant aquests inconvenients, renunciem a il·lustrar un ideari i a exposar un discurs que no anhela en absolut adeptes incondicionals. I tot i així, no suposa això un simple *I don't like* que reingressa a l'espiral de la nostra mobilització? Fins i tot, totes les modalitats d'allò blanc i silenciosos van ser banalitzades. Gairebé només ens queda l'opció d'elaborar un Índex, una col·lecció de rastres i marques que apunten cap al secret que rau a l'interior de totes les vides.

Parlem per a una minoria amb vocació majoritària. I no per la raresa del nostre argument, sinó per la simple raó que no pertanyem al lumpen que ha d'ocupar-se, encara, de la producció de mercaderies, o que, en el pitjor dels casos, són exclosos de tota acció productiva i han d'ocupar les seves vides en la mera supervivència. Aquesta veritable majoria ja ha estat definitivament abandonada. Parlem des del gros minoritari, regulat perquè sigui suficient i estable, que contribueix al flux de capital i a la renovació de les formes de producció.

Parlem per als qui sempre és diumenge, en la pitjor de les seves accepcions: temps buit que s'ha d'omplir mitjançant decisions aparentment lliures que, si es resolen adequadament, ens complauen i ens re-constitueixen. Però aquest diumenge crònic ja no ens pertany. Parlem per als qui, en realitat, mai no disposem de temps lliure ja que diàriament estem sotmesos a l'obligació d'exercir aquesta suposada llibertat d'actes per a l'autorealització. I no hi ha descans. No pot haver-n'hi. La màquina egocèntrica no pot aturar-se: feixos de colors vius en moviment continu sense exterioritat **1** se succeeixen a l'espai de la connexió perpètua.

El treball tradicional va desaparèixer en benefici d'aquesta nova ocupació, capaç de traduir-se en innumbrables petits actes d'allò més diversos, abans que res, mitjançant l'exercici expandit de les «passions mediàtiques» de la xerrada i la curiositat (P. Virno). L'acció (pseudo)comunicativa a través dels dispositius tecnològics o el desplegament d'una curiositat afamada de no-res han camuflat l'alienació, convertida en quelcom suposadament constituent. La possibilitat d'ocupar-nos constantment en nosaltres mateixos, prenent la paraula a l'esfera hiperreal i consumint tota mena de productes ociosos, és el que, en realitat, ens fa productius. Gravitant desorientats al voltant del nostre buit, som la nova força productiva. Declaració de guerra contra el món per prendre posició diàriament. Seguim les regles del joc sense dir ni piu. Aquest diumenge etern serà profitós. Feu el que vulgueu; digueu el que us plagui. La promesa de l'autorealització i l'exigència d'una visibilitat organitzen la mobilització del desig fins a convertir-lo en treball. Així creixen les circumferències del jo, com una taca regular indiferent, des del més íntim fins a la nostra identitat institucional **2**, tot generant suculents beneficis. Cada gest digital genera plusvàlua. La nova norma ha calat i ja som empresaris de la nostra força de treball, obcecats a emprendre'ns com a projecte. Tots contra tots a l'emboscada d'una vida pròpia. Allò que semblava que no tenia res a veure amb el temps alienant i que creïem que conformava la nostra vida autèntica – ocupar-nos de nosaltres – s'ha posat tot sencer a treballar, i a temps complet. Cada

emprenedor és una molècula mobilitzada del capital entre una multitud d'altres molècules en competència recíproca. Les consignes guerreres estan inscrites en cada obstacle que s'ha d'esquivar **3** per assolir l'únic i axiomàtic objectiu de la (bio/post)política: construeix-te a tu mateix i fes-ho per tu mateix.

El resultat d'aquesta hiperactivitat abstreta és, en primera instància, la traducció de la vida en la fenomenologia d'un estat de nervis. En segon lloc, una vegada l'ocupació permanent que promet i posposa felicitat esdevé insuportable, arriba la fatiga i l'aturada obligada. Finalment, per restablir l'ordre, apareix el diagnòstic dictat per una societat terapèutica que facilita el dopatge necessari per reingressar a la lògica productiva.

La sobreabundància de mitjans i maneres per emprendre'ns obre un espai d'excitació permanent. La potència tecnològica multiplica els fòrums on es pot endegar una forma d'aparició. Els nostres amics es multipliquen proporcionalment a la nostra capacitat d'(auto)producció; però la tasca s'ha de consumir a l'interior d'un etern retorn del mateix; a cada jornada i novament. La cadena de muntatge no va ser jubilada sinó que, per contra, resta connectada a temps complet per garantir-nos la possibilitat d'aparèixer i re-aparèixer. Perquè aquesta demanda insaciable pugui ser satisfeta és imprescindible cultivar una creativitat ingent, amb llicència per a la còpia i el reciclatge. No importa que l'autoproducció sigui postproduïda si manté indicis d'originalitat versemblants. Aquest és l'ordre de les coses, excitat i exigent, per al nou «cognitariat» (Bifo). Tot sembla benèvol i, tanmateix, malgrat la constància d'aquesta activitat nerviosa, cadascú «sap de si mateix que no és ell mateix» (Tiqqun). El bucle que semblava interminable assoleix el punt del col·lapse estímul i de vàlvules cansades **4**.

L'autoexigència que, malgrat la seva enorme creativitat, no pot aturar-se en cap representació és esgotadora i ens fa emmalaltir. La fatiga de ser un mateix (A. Ehrenberg) enfosqueix per a tots. Però el cansament no gaudeix de cap condició de dret. Des que la modernitat salvífica va considerar intolerable abandonar-nos a viure en un formiguer sense sentit, la cultura es va fer hospitalària per pal·liar-ho **5**. Des d'aleshores, i davant l'inevitable increment de la fatiga, es va fer imprescindible organitzar el dispositiu necessari per garantir la producció i la rendibilitat. Els ressorts fonamentals d'aquest dispositiu són d'ordre discursiu i d'ordre farmacològic. En l'ordre del discurs, qualsevol disturbi ocasionat per l'automobilització és víctima de diagnòstic **6** fins a reconèixer-lo com una patologia susceptible de tractament. La depressió i les innombrables alteracions psíquiques conformen avui el vocabulari d'un gènere emergent de la nova literatura política. En l'ordre farmacològic, la indústria dels estimulants, somnífers i antidepressius ha aconseguit uns índexs de creixement proporcionals al benefici de l'autoexplotació massiva **7**. És el manament econòmic derivat del rigor de la ciència, i així ho sosté de manera impecable la psiquiatria que s'enfronta a l'evidència del malestar: hem de retornar, després del tractament, a l'òrbita feliç de l'autoproduktivitat.

La gestió farmacològica és fonamental per mantenir la suficient massa de força de treball en actiu. El sanejament i l'aparent curació de la fatiga induïda per l'automobilització estan investides per la mentida d'una necessitat ineludible. No

importa que el tractament esdevingui crònic si això garanteix la rehabilitació de les habilitats creativoprodutives que es consideren naturals en un subjecte lliure i somiador de si mateix. L'altíssim percentatge de població sotmesa a la ingesta quotidiana de píndoles es considera legítimament reparador per al benefici col·lectiu. Així com ningú no interpreta que sigui antinatural corregir els defectes de la visió mitjançant unes simples lents adaptades, tampoc no és il·lícit recuperar l'energia imaginativa i productiva mitjançant estimulants químics especialitzats per a cada suposat defecte del nostre engranatge mental.

La fatiga no és tolerada perquè no és admissible renunciar a qualsevol necessitat, objectiu o significat quan se't brinden totes les oportunitats. Davant aquesta negativa a la possibilitat d'exercir el cansament, s'imposa una primera reacció hercúlia: suportar totes les (auto)representacions del món a col·libè (G. Didi-Huberman) [8](#). Amb l'aparença de restablir l'acció productiva, el dret a la fatiga aflora primer d'una manera paradoxal: mitjançant el mateix desgast fins a l'extenuació de totes les opcions d'acció. L'esgotat es reivindica, en primer lloc, com el que «esgota totes les possibilitats» (G. Deleuze), ja sigui per mitjà de l'excés de parla desarticulada que ja no ens defineix [9](#) o per mitjà de la multiplicació del text en un esdevenir infinit incapaç de tancar qualsevol significació [10](#). L'exigència d'hiperactivitat restableix la seva funció ordinària i converteix el pànic en la porta d'ingrés al desmesurat absolut. No es tracta d'una reedició de l'experiència sublim que obstrueix l'alè, sinó que continuem en actiu, probablement medicats, però ara d'una manera tan radical que la nostra acció esdevé irreconeixible: ja no significa res ni pot incorporar-se de manera productiva a cap conversa entre competidors ansiosos. A l'interior del pes de tot, ningú no pot distingir la diferència amb la qual suposadament ens singularitzem i amb la qual s'institueix el valor. El discurs inabastable no és atractiu; no construeix pauses de consum. Ningú no pot perfilar-se fent ús de tot; va contra les regles elementals de la distribució que sosté la mobilització general. Avui, al contrari del que suposàvem, la pulsio acumulativa adquireix el caràcter d'una resistència.

Per suportar el món sencer a col·libè no cal un cos sa. Al contrari, el cos saludable, sotmès a la disciplina de l'exercici diari i l'embelliment, és precisament el cos semiòtic que funciona millor en la lògica de l'autoproducció. La il·lusió del bon cos és l'epicentre de la posteròtica del selfie que no requereix cap tocament. En lloc seu, el cos de l'esgotat és un cos literalment abocat sobre l'espai fins a extenuar-se, ocupant-lo per complet, suportant-lo tot sencer, fins als seus últims racons [11](#). Per encarnar la voluntat de no aferrar-se a res, de no aturar-se a cap lloc que pogués emmarcar-nos, cal esgotar l'espai fins a devastar-lo. Si el capital és un procés flexible que alterna l'agenciamment i l'alliberament de territoris per cultivar els seus guanys, la fatiga, per contra, és la dansa lenta de la terra cremada. Per això la fatiga, a diferència de la passivitat malenconiosa, suposa una performativitat. El cos també és la mesura i el primer camp de batalla per al gènere esgotat. Però així com l'autoexplotació ens obliga a multiplicar i a renovar les nostres disfresses de manera persuasiva, el cos esgotat és, a més de cos tacat a cada impostura, un cos que taca amb el gest mínim de la seva acció malaltissa i compulsiva. No s'autoprodueix sinó que es repeteix i es reproduïx. El gest repetitiu i reiterat, de nou, apareix com a anòmal [12](#). La repetició

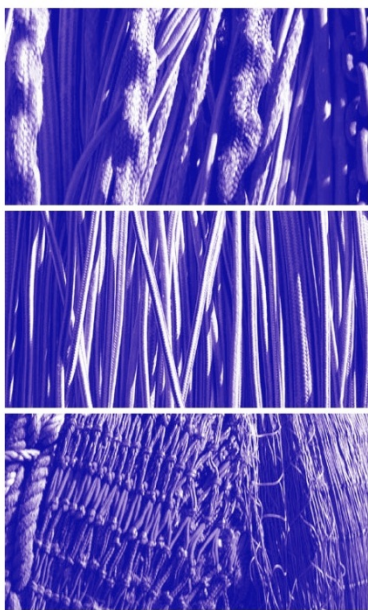
desatén la consigna de l'interès. Aparèixer sempre de la mateixa manera no és un aparèixer atractiu que estimuli l'intercanvi i la transacció simbòlica. El ball reiterat de l'esgotat és un cos que es balanceja sobre si mateix; és el cos d'un boig. Ningú no reconeix el motiu del seu moviment que, per pacífic i insignificant, esdevé sinistre [13](#). La fatiga exhibeix un cos quasi irreductible al diagnòstic. No es pot interpretar quan es mou, de la mateixa manera que desorienta quan, a l'altre extrem dels modes d'esgotament, es mostra incapaç.

Es desconeixen les causes de l'anomenada síndrome de fatiga crònica, amb la qual s'assenyala els cossos incapacitats. Només es determina que és una patologia estranya per ponderar l'estranyament que produeix en la lògica triomfant de la hiperacció. El vitalisme va néixer de l'esforç de l'esguerrat per normalitzar-se (P. Sloterdijk). És incomprendible una vida aturada en la seva incapacitat. El dolor és pura mandra per a la mitologia de la salut. El món de les oportunitats fins i tot regala la possibilitat de convertir la pròpia por a una vida empobrida en matèria productiva [14](#). Qualsevol pot edificar la seva identitat sobre les seves ruïnes i els seus desenganys; és un autoretrat atractiu si s'encerta la distància adequada entre l'irònic i el cínic [15](#). Però també hi ha un dolor que converteix la vida en el desafiament de viure-la en la seva impossibilitat (S. López Petit). La vida danyada per si mateixa, obligada a produir-se, no admet cap tractament que la sani sinó que, per contra, ha de despertar a la senda estreta del seu malestar. El dolor i el deteriorament del cos, lluny de contenir una paràlisi innòcua, poden representar una aturada faedora [16](#), un triomf ocasional contra la perversa proclamació de l'autogestor sobreexcitat i responsable del seu destí. És un dolor operatiu en la seva mateixa negativitat. Un dolor que, en produir una baixa, esborra les certeses, elimina el repertori que ens ofereixen per significar-nos i el reemplaça ocupant-ne el lloc ell mateix [17](#). Tota la matèria primera que hauríem de combinar i recombinar per resoldre les nostres maneres fluctuants d'aparèixer queda reduïda al dolor estès del malestar.

Instal·lar la vida en el malestar no és una malaltia. És una manera d'estar mal ubicat a l'escenari que ens imposen. El malestar renega de qualsevol quefer acordat amb les premisses de la producció d'identitat. La fatiga ens amaga [18](#). En comptes d'obeir la consigna de l'autoexhibició, el malestar assenyala una modalitat d'ocultament, un èxode concebut com a sostracció activa. Res no és menys passiu que una fuga (P. Virno). La fatiga no és malenconia contemplativa. És una vaga de la vida que l'emancipa fugint de si mateixa. La fatiga és un desfer mitjançant tedi teràpia [19](#); l'acció possible que corregeix la nostra ineptitud per a la quietud completa. Quan la lògica de la producció ha penetrat en la vida per fer-la tota rendible, ja no és possible il·lusionar-se amb la suspensió del voler. La vida vol, encara que només vulgui desaparèixer. Quan cadascú de nosaltres s'ha convertit en l'eix de rotació del rendiment de si mateix [20](#), només queda l'opció de traïr la centralitat del subjecte i desplaçar-lo fora per mitjà de gestos radicals. Cal sotmetre la vida a la prova d'impossibles: fer el no-res o aixecar la mà contra un mateix (J. Améry) com a altres formes de (mal)estar; les úniques veritablement asimètriques davant la nostra omnipresència aclaparadora. La millor lluita és la que es fa sense esperança [21](#).

La manera de fer no-res només és factible mitjançant l'acceptació literal que, fins i tot això, podria no fer-se (H. Melville). No és que ja no puguem fer res, sinó que ens veiem obligats a refer-nos constantment. Som creadors d'una falsa autoedició que està condemnada a recombinar sempre el mateix. El repertori de receptes és ingent però limitat ²². El vintage és nou per garantir que ningú no aturi el procés. Fer no-res per combatre'ns com a força alienant és tan fràgil com deixar de fer segons allò prescrit quan tot està prescrit ²³ o tan superficial com reduir l'acció al desplaçament subtil d'allò que, en comptes de patir la inquietud permanent, ja semblava aturat ²⁴.

La minúscula possibilitat de fer el no-res es distingeix de la producció en la mesura que pertany a un temps llarg, aliè a la immediatesa del balanç de resultats i capaç de diluir els actes fora de la lògica del consum i l'eficàcia ²⁵. Aquesta altra dimensió del temps és també l'horitzó que permet ferir la vida per pensar-la més enllà de si mateixa. Si és legítim redefinir la violència per salvaguardar-nos, podem aplicar-la sobre nosaltres mateixos ²⁶ com a mitjà radical per destituir-nos. No es tracta d'una vulgar aniquilació, sinó de l'extinció de la nostra força alienant. En la longitud estranya d'aquest altre temps no despunta la mort, sinó un espai ignot que somnia retornar la vida al cos jacent ²⁷.

1. Marcellivs L.-Toga 2011

2. Erick Beltrán. *I am What I am*. 2015

3 Mounir Fatmi. *Sans Histoire*. 2007 Obstacles hipics amb cites del cèlebre text «L'Art de la Guerra» de Sun Tzu, un tractat de tàctica militar que avui s'utilitza per instruir-nos en la competitivitat.

4 Javier Peñafiel. *Víctimas de señalética*. 2015

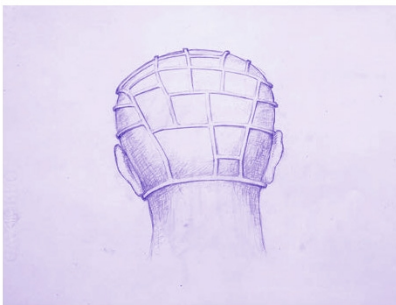

5 Domènec. *24 hores de llum artificial*. 1998 Reproducció a mida real d'una habitació de l'hospital antituberculós de Paimio, Finlàndia (Alvar Aalto, 1929-1933) transformada en una gran maqueta, sense finestres i amb tots els elements convertits en escultures monocromes alienes a la seva funció original.

6 Javier Peñafiel. *Víctimas de diagnóstico (diagnóstico plural)*. 2006

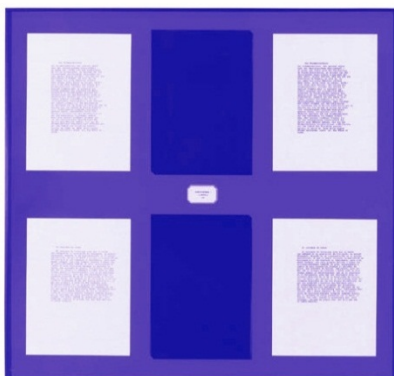
7 Julia Montilla. *Un mundo basado en la evidencia*. 2012 Maqueta d'una ciutat construïda amb blisters de diferents psicofàrmacs.

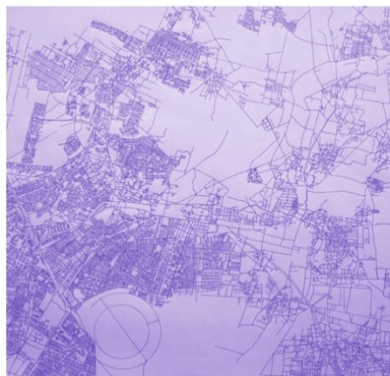
8-Perejaume. *Retaule*. 2001

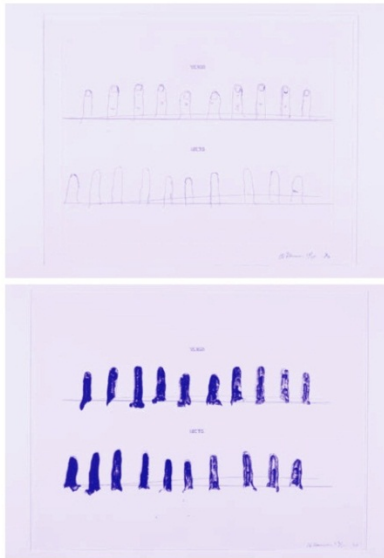
9 Samuel Beckett. *Not I*. 1972

10 Iñaki Bonillas. *Der Stimmenimitator/El imitador de voces*. 2006 Els copistes de la Plaza Santa Domingo de la Ciutat de Mèxic transcriuen fins a setze còpies d'un fragment del text homònim de Thomas Bernhard.

11 Andrea Aguado. *D.F.* 2013-2014 Reproducció a mà alçada a escala 1:1 del mapa de la Ciutat de Mèxic seguint el model de la Guia Rojide 2013. Detall.

12 Bruce Nauman *Verso Recto*. 1996 *Verso Recto (Estat I)*. 1998

13 Eduardo Fukushima. *Como superar o grande cansaço?* 2010

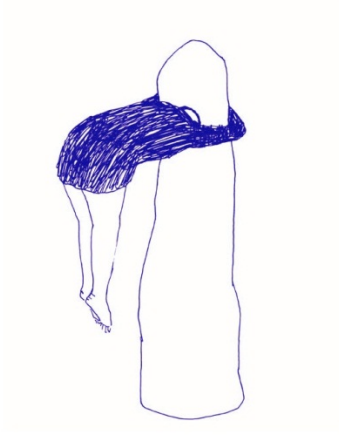
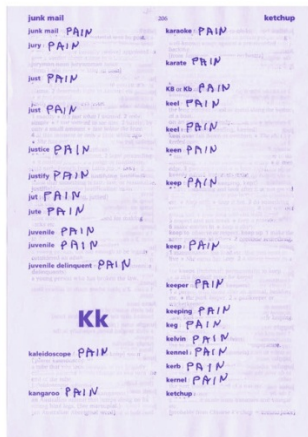
14 Nedko Solakov. *Therapies*. 2010

15 Carlos Pazos. *Livre de Brouillon*. 1986-1991

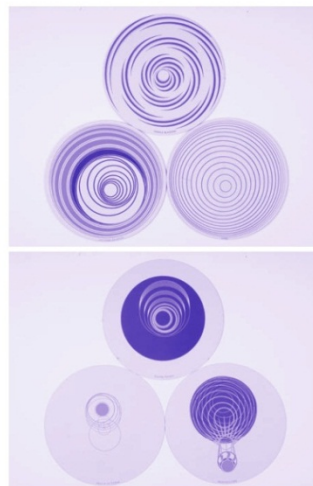
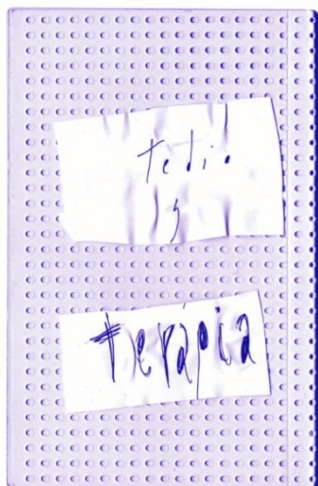

16 Alina Szapocznikow. *Grand Tumeur III*. 1969

17 Mladen Stilinovi. *Dictionary Pain*. 2011 Diccionari de 449 pàgines manipulades substituint totes les definicions originals per la paraula "Pain".

18 Sinéad Spelman. *Back drawings*. 2013

19 Javier Peñafiel. *Víctimas de señalética*. 2015

20 Marcel Duchamp. *Rotoreliefs*. 1965

21 Espai en Blanc. *El Pressentiment*. núm 42

22 William Kentridge. *NO, IT IS*. 2012 Frame del vídeo Practical Enquiries
Frame del vídeo The Anatomy of Melancholy

23 **Xavier Arenós. Construir el mueble moderno. Antimodulador #2**, 2015 El Modulor de Le Corbusier garantia l'harmonia entre les edificacions, mobiliari i les persones. De primer tenia una alçada de 1,75 cm que després es va incrementar fins a 1,83 cm. A l'imaginari de Le Corbusier no hi ha marge per a altres ajustaments antropomòrfics. Seguint les instruccions d'un famós manual, ara es construeixen fins a nou cadires exceptuant la que hauria de respectar les mesures del Modulor.

24. **Pepe Espaliú. Sense Títol**, 1990

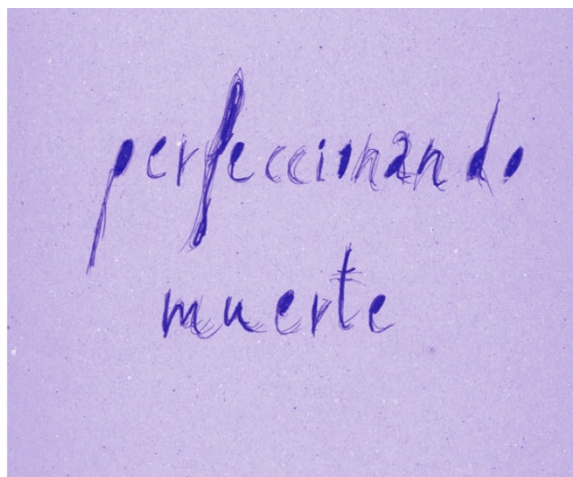

26 **João Onofre. Untitled (n'en finit plus)**. 2010-2011

27 **Gina Pane. Psyche**. 1974

28 Sam Taylor-Wood. *Soliloquy*. 1999

29. Javier Peñafiel. *Víctimas de Señalética*

Llistat d'obres d' *Indisposició General. Assaig sobre la fatiga*

Marcellvs L.

Toga. 2011

Vídeo i àudio d'alta definició transferits a disc dur, videoinstal·lació monocanal, sistema de so de dos canals 15'

Erick Beltrán

I am What I am. 2015

Vinil de quatre metres de Ø

Mounir Fatmi

Sans Histoire. 2007

Obstacles hípics. 400 cm c/u

Musée national Picasso de la guerre et la paix, Vallauris, 2007

Als obstacles es reproduïxen diferents cites del cèlebre text L'Art de la Guerra de Sun Tzu, un tractat de tàctica militar que avui s'utilitza per instruir-nos en la competitivitat.

Javier Peñafiel

Víctimas de señalética. 2015

Grup de pancartes dramatitzades

Tinta sobre superfície de poliuretà, base de làtex i cel·lulosa

Domènec

24 hores de llum artificial. 1998

380x595x345 cm

Reproducció a mida real d'una habitació de l'hospital antituberculós de Paimio, Finlàndia (Alvar Aalto, 1929-1933), transformada en una gran maqueta, sense finestres i amb tots els elements convertits en escultures monocromes alienes a la seva funció original.

Javier Peñafiel

Víctimas de diagnóstico (diagnóstico plural). 2006

Vídeo, 3'27". Pancartes dramatitzades

Julia Montilla

Un mundo basado en la evidencia. 2012

Taula. 135x213 cm. Maqueta d'una ciutat construïda amb blísters de diferents psicofàrmacs

Perejaume

Retaule. 2001

Llapis sobre paper. 30x42 cm

Mà. 2001

Llapis sobre paper. 19x36,5 cm

Galeria Joan Prats, Barcelona

Samuel Beckett

Not I. 1972

Vídeo monocal, b/n, so, 38'

Col·lecció MACBA. Fundació MACBA

Iñaki Bonillas

Der Stimmenimitator/El imitador de voces. 2006

Políptic de vuit peces. 87x77 cm c/u

Col·lecció MUSAC

Els copistes de la Plaza Santo Domingo, a Ciutat de Mèxic, transcriuen fins a setze còpies d'un fragment del text homònim de Thomas Bernhard

Andrea Aguado

D.F. 2013-2014

Bolígraf sobre paper

Sis làmines, 90x64 cm c/u

Reproducció a mà alçada i a escala 1:1 del mapa de Ciutat de Mèxic seguint el model de la Guia Roji del 2013.

Bruce Nauman

Verso Recto. 1996

Aiguafort a tinta sobre paper. 54x68 cm

Col·lecció MACBA. Fundació MACBA

Eduardo Fukusima

Como superar o grande cansaço? 2010

Vídeo, 23'42"

Nedko Solakov

Therapies. 2010

Sèrie de set dibuixos aquarel·la sobre paper. 19x28 cm c/u

Galleria Continua, San Gimignano/Beijing/Les Moulins

***Paintings with No Texts #16 (The Good Man and the Bad Man. The Hug).* 2013**

Oli sobre tela. 130 x162 cm

Galleria Continua, San Gimignano/Beijing/Les Moulins

Carlos Pazos

***Livre de Brouillon.* 1986-1991**

24 dibuixos-collage. 29,6x20,5 cm c/u

Alina Szapocznikow

***Grand Tumeur III.* 1969**

Matèria plàstica. 43x95x83 cm

Col·lecció MUSEION Foundation

Museum of modern and contemporary art Bolzano

Mladen Stilinović

***Dictionary Pain.* 2011**

Fragment de la instal·lació original de 449 pàgines manipulades 21x14,5 c/u

Diccionari de 449 pàgines manipulades substituint totes les definicions originals per la paraula Pain

***I have no time.* 1983**

Llibre d'artista. 12x17 cm

***BAAA.* 2006**

Llibre d'artista. 16x10,4 cm

***Artist at work.* 1978**

12 fotografies. 10 x14,5 cm c/u

Sinéad Spelman

***6 dibuixos de la sèrie «knots»* (2015)**

Tinta damunt paper, 24x19 cm

Marcel Duchamp

***Rotoreliefs.* 1965**

Màquina i sis discs de cartolina. 12,5x37,5x37,5 cm c/u

Col·lecció MACBA. Fundació MACBA

Dipòsit Família Bombelli

Espai en Blanc

***El Pressentiment.* 2015**

Registre àudio amb la lectura dels Pressentiments núm. 1, 2, 20, 21, 23, 28, 30, 39, 41, 42 i 50 (2012-2015)

William Kentridge

NO, IT IS. 2012

Tríptic:

Workshop Receipts, 3'17"

The Anatomy of Melancholy, 2'21"

Practical Enquiries, 2'19"

Lia Rumma Gallery, Milà/Nàpols

Xavier Arenós

Construir el mueble moderno. Antimodulor #2. 2015

Planell de fusta de 100x150 cm amb llibre i documentació, i instal·lació de 9 cadires de fusta, de mides variables El Modulor de Le Corbusier garantia l'harmonia entre les edificacions, el mobiliari i les persones. De primer tenia una alçada d'1,75 cm, que després es va incrementar fins a 1,83 cm. A l'imaginari de Le Corbusier no hi ha marge per a altres ajustaments antropomòrfics. Seguint les instruccions d'un famós manual, ara es construeixen fins a nou cadires exceptuant la que hauria de respectar les mides del Modulor.

Pepe Espaliú

Sense Títol. 1990

Fusta i bronze. 135x63,5x27,5 cm

Col·lecció ARTIUM d'Àlaba. Vitòria-Gasteiz

João Onofre

Untitled (n'en finit plus). 2010-2011

3'03". Vídeo HD monocal, PAL 16:9, color, so, bucle 3'03"

Cortesia de l'artista i de Cristina Guerra Contemporary Art, Lisboa

Gina Pane

Psyche. 1974

Vídeo, 27'32"

Sam Taylor-Wood

Soliloquy. 1999

Díptic fotogràfic. 222 x 242 cm

Col·lecció MUSAC

Programa d'activitats

Programa de actividades

Activities

Conferències i presentacions

12.06.2015

Presentació a càrrec de Javier Peñafiel
«Víctimas de diagnóstico»

Sala d'exposicions Fabra i Coats – Centre d'Art Contemporani
18.00 h

17.06.2015

Conferència Santiago López Petit
«El poder terapèutic»

Sala d'exposicions Fabra i Coats – Centre d'Art Contemporani
19.00 h

Allò que alimenta actualment el capital no és ja el producte de la meua feina, sinó la meua pròpia vida. I és aquesta mateixa vida gestionada, posada a treballar, la que esdevé invivable. El poder terapèutic intervé justament per fer que la movilització no es pari, per (re)construir la normalitat.

18.06.2015

Conferència Santiago López Petit
«La figura de l'anomalia»

Sala d'exposicions Fabra i Coats – Centre d'Art Contemporani
19.00 h

Anomalia som jo, tu... Artaud. Tothom que vol fugir d'aquesta societat movilitzada, i que en fer-ho es veu obligat a interioritzar la mort. Més exactament: a establir una relació impensada entre la vida i la mort que ens posa la força del dolor a les nostres mans.

01.07.2015

Presentació del projecte d'exposició a càrrec
d'On Mediation «Tedium Vitae»

Sala d'exposicions Fabra i Coats – Centre d'Art Contemporani
19.00 h

La mostra d'art «Tedium Vitae» explora l'avorriment com a catalitzador artístic. Tant «Tedium Vitae» com «Indisposició general i imprecisa. Assaig sobre la fatiga», comissariada per Martí Peran, són dues cares d'una mateixa moneda, dues exposicions que reflecteixen una mateixa problemàtica amb prismes diferents. «Tedium Vitae» ho fa amb la rúbrica de l'artista croata Mladen Stilinović, així com a través de l'obra de diversos artistes actuals: Adrian Melis, Jaume Simon Contra, Marta Burugorri, Martin Llavaneras, Raquel Frieria, Los Jambos, Sol Prado i Javier Peñafiel.

«Tedium Vitae» és un projecte curatorial sorgit en el marc de la segona edició del seminari sobre teoria y pràctiques curatorials On Meditation, dirigit per Anna Maria Guasch i Martí Peran i coordinat per Christian M. Alonso, Diana Padrón i Olga Sureda. El seminari s'emmarca dins les activitats del grup de recerca AGI (Art Globalització Interculturalitat) de la Universitat de Barcelona.

Accions i tallers

19.06.2015

Taller d'Espai en Blanc:
«Polititzar el malestar»

Sala d'exposicions Fabra i Coats – Centre d'Art Contemporani
16.30 h

Places limitades. Inscripció gratuïta enviant un correu a centredart@bcn.cat

La nostra societat és la de l'estrès, la de les baixes per depressió, la dels llibres d'autoajuda, la de l'ocultada i sorprenent taxa de suïcidis, la del Prozac, la de –com diu la cançó– «clonazepam i circ». Des de la sociologia hem sentit parlar del «patiment social». Però més enllà de rètols que anomenen alhora que reafirmen, cal foradar la crosta d'aquesta realitat que, dia rere dia, és silenciada i enfrontar-se a aquestes malalties socials, a aquest malestar, donant-los una lectura política que les presenti com el que realment són: símptomes de la malaltia que ha resultat ser el funcionament d'aquesta societat-xarxa, que ens obliga a buscar solucions biogràfiques a problemes sistèmics. La vida s'ha convertit en el camp de batalla. Davant aquest malestar són diversos els dispositius que es posen en marxa per neutralitzar-lo, per silenciar-lo: entre ells, encarrilar-lo en l'àmbit del privat, on resulta psicologitzat, patologitzat. Però no és l'únic: quins són els obstacles que impedeixen donar sortida política a aquest malestar? Quina relació té aquest malestar social amb la violència? En quin sentit pot polititzar-se aquest malestar?

Taller d'escriptura conduït per Eloy Fernández Porta
«Una victòria a càmera lenta sembla ben bé una rendició»

Sala d'exposicions Fabra i Coats – Centre d'Art Contemporani
18.30 h

30.06.2015

Sessió 1. Marina D'Or és El Dorado: Col.loqui amb l'escriptor Robert
Juan-Cantavella

Vet aquí la gran novel·la sobre els dies de glòria de la Ciutat de Vacances de Llevant. Abans del crac de la indústria immobiliària i els rètols de «Se vende» va existir, i no mentim, un paradís camp per a la jubilació i l'oci, tot ple d'escultures de Ripollés, sensualitat de resort, parcs d'atraccions eternament en construcció i, entre bloc i bloc de formigó, unes dunes de sorra bruta que amb una mica de bona fe es podrien anomenar «platgeta». Un viatge al·lucinant i satíric, amb curiosos moments de sobrietat, on la Joia del Mediterrani es posa en contrast amb la València ocupada pels assistents a la Trobada Mundial de la Família.

08.07.2015

Sessió 2. Els inútils, són revolucionaris?

Des de l'emergència paral·lela de l'economia de mercat i les estètiques de la decadència a l'últim terç del segle XIX, la dinàmica de la productivitat i la improductivitat ha assignat valors positius, de resistència passiva i fins i tot de messianisme a la figura de l'inútil social. Des de l'antiheroï abúlic del teatre simbolista fins al has-been de la indústria de l'entreteniment, alliberat dels deures de la fama, baixar del tren en marxa ha tingut un innegable prestigi. Encara el conserva? Quin és el funcionament polític d'aquesta exaltació del no-fer?

22.07.2015

Sessió 3. Quina olor fa la cultura?

18.30 h

L'artista, està sempre de vacances, com suggeria Roland Barthes, o bé, com ha afirmat més recentment Boris Groys, produeix a tothora una cultura que fa olor de feina, feina i més feina? Aquesta cultura que fa olor de suor, és cultura? L'estrés i el cansament, s'han convertit, potser, en les úniques formes actuals de la respectabilitat? A partir d'aquests interrogants proposarem una lectura crítica d'alguns trets de la figura del creador artístic en el capitalisme immaterial, com a productor, com a autònom precari o com a tipus que va néixer cansat però que no para.

Places limitades. Inscripció gratuïta enviant un correu a centredart@bcn.cat

Cinema

Programa de cinema conduït per Carlos Losilla

«*De cuando cansarse no es rendirse*». **Projeccions i col·loqui**

Sala d'exposicions Fabra i Coats – Centre d'Art Contemporani

21.30 h

25.06.2015

De son appartement (2007), de Jean-Claude Rousseau

(amb assistència del director)

Direcció, guió, fotografia, so, muntatge i interpretació: Jean-Claude Rousseau. França, 2007. Durada: 70 min.

Un home viu al seu apartament, però també apartat (del món). Fa el que cal fer, les petites rutines quotidianes, aquelles misèries que a vegades es converteixen en petites glòries. I aquest home és el mateix que es filma a ell mateix, Jean-Claude Rousseau, segurament un dels més grans cineastes francesos, que també viu en gloriós «apartament» respecte al cinema convencional. Sota l'advocació de Racine i de Jean-Marie Straub, aquesta és una pel·lícula contemplativa, però no exempta d'una rara energia, d'una vibració que la converteix finalment en una manera de pensar, com si les imatges també sabessin fer-ho. És possible que estiguem cansats, aclaparats per la fatiga, però caldrà dir-ho d'alguna manera. I si això es converteix en estil, en formes que parlen, la fatiga serà sempre una forma de resistència.

09.07.2015

A Spell to Ward Off the Darkness (2014), de Ben Russell i Ben Rivers

Direcció i guió: Ben Rivers i Ben Russell. Producció: Julie Gayet, Indrek Kasela, Nadia Turincev. So: Niels Barletta. Fotografia: Chris Fawcett. Interpretació: Robert Aiki Aubrey Lowe, 2014. Durada: 98 min.

A mig camí entre el document etnogràfic i el relat d'aventures, aquesta pel·lícula és com un viatge alhora físic i mental, com si el Coppola d'Apocalypse Now s'hagués trobat amb el Werner Herzog d'Aguirre o la cólera de Dios i s'haguessin posat a filmar junts. Però atenció, perquè el que fan Ben Rivers i Ben Russell és una cosa molt personal: diagnosticar l'esgotament d'unes fórmules de vida i assenyalar algunes vies d'escapament. N'hi ha prou ara mateix a viure en comunitat, enmig de la natura? No genera això un cansament que també pot portar a altres coses, a la recerca d'altres absoluts, com fa aquest tipus que acaba escapant de tot, cap a les altures? D'una bellesa formal inaudita, d'una capacitat de suggeriment inesgotable, *A Spell to Ward Off the Darkness* no té parangó: la seva única mesura és el punt fins on l'espectador pugui arribar. ¿No genera eso un cansancio que también puede llevar a otras cosas, a la búsqueda de otros absolutos, como hace ese tipo que acaba escapando de todo, hacia las alturas? De una belleza formal inaudita, de una capacidad de sugerencia inagotable, *A Spell to Ward off the Darkness* no tiene parangón: su única medida es el punto hasta el que el espectador pueda llegar.

23.07.2015

Liverpool (2008), de Lisandro Alonso

Direcció: Lisandro Alonso. Guió: Lisandro Alonso, Salvador Rossell. Producció: Luis Miñarro. Fotografia: Lucio Bonelli. Música: Flor Maleva. Muntatge: Sergi Dies. Intèrprets: Juan Fernández, Nieves Cabrera. Espanya-Argentina, 2008. Durada: 84 min.

Calen ànims, força, per tornar? O a vegades n'hi ha prou amb el simple impuls, com si es tractés d'una inèrcia que ens retorna al lloc d'origen? Sembla que això és el que succeeix al protagonista de *Liverpool*, un mariner que, durant una escala, va a veure la seva mare, una dona malalta que viu en un petit poble de l'Argentina més recòndita. Però és això l'important d'aquesta bonica pel·lícula de Lisandro Alonso? Evidentment, no. L'important és la manera com tot es produeix, ranquejant i elegiaca alhora, amb un home que vol tornar però que al mateix temps tot li costa, ja que fer una simple passa és com una missió titànica. I aleshores resulta evident que el veritable objectiu del viatge no és el destí, sinó cadascuna d'aquestes petites passes, aquestes mirades, aquests racons que es reconeixen. Tot ens va fatigant, però així està bé: en el fons, no arribarem mai a *Liverpool*.

Projectes satèl·lits

Fluxos i codis 3: Os dije que estaba enfermo

Arxiu web al voltant de l'exposició «Indisposició general. Assaig sobre la fatiga», proposat per Arts Coming.

www.osdijequeestabaenfermo.com

CLOV: Em dic... alguna vegada, Clov, cal que arribis a patir més que ara, si vols que es cansin de castigar-te... algun dia. Em dic... alguna vegada, Clov, cal que siguis més aviat allà que aquí, si vols que et deixin marxar... algun dia. Però em sento massa vell, i massa lluny, per poder fer-me a nous costums. Bé, això no acabarà mai doncs, no marxaré mai doncs. (Pausa.) Després, un dia, en sec, això s'acaba, això canvia, no entenc res, això mor, o sóc jo, no entenc res, tampoc això. Ho demano als mots que resten... son, despertar, nit, matí. No saben què dir. (Pausa.) Obro la porta del calabós i me'n vaig. Vaig tan corbat que no veig res més que els meus peus, si obro els ulls, i entre les cames una mica de pols negrosa. Em dic que la terra està apagada, encara que jo no l'hagi vista mai il·luminada. (Pausa.) Això va sol. (Pausa.) Quan cauré ploraré de felicitat.

Final de partida, Samuel Beckett (traducció de Joan Cavallé, Cossetània Edicions)

Exposició «Tedium Vitae»

Fabra i Coats - Centre d'Art Contemporani de Barcelona col·labora amb l'exposició «Tedium Vitae», produïda per On Mediation/Universitat de Barcelona i ubicada a ADN Platform, del 23 de maig de 2015 al 23 d'octubre de 2015, com un projecte satèl·lit de l'exposició «Indisposició general. Assaig sobre la fatiga».

Institut de Cultura de Barcelona
Departament de premsa

La Rambla, 99. 08002 Barcelona

93 316 10 69

premsaicub@bcn.cat

Imatges i materials disponibles al web

premsaicub.bcn.cat